

WILHELM
STENHAMMAR
1871–1927

Efterskörd
för röst och piano

Late Harvest
for voice and piano

Posthuma/Posthumous

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 466–470/Edition nos 466–470
2014
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-706900-84-1

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Var välsignad, milda ömsinnet

ur "Flickan i ögat"

Gustav Fröding

Wilhelm Stenhammar

Var väl - sig - nad, mil - da öm - sinnet, var väl - sig - nad å - ter, du som
sig - nad du, som ej gav tröst som en nåd från o - van, men som

p

allt för - lå - ter, fast allt u - selt i mitt liv du vet. Var väl -
kär - leks - gå - van från en syn - dig fat - tig flic - kas bröst. Du är

vin för törst, du är bot för skam, du är mat i svälten på de

cresc. poco a poco

mag - ra fäl - ten, där min tröt - ta levnad lin - kar fram.

p

(1904)

Tröst

Gustav Fröding

Wilhelm Stenhammar

Långsamt

När sor - gen kommer, som när nat - ten skymmer i vil - da skogen,
 där en man går vill, vem tror på lju - set, som i fjär - ran rym - mer, och
 sken som skymta fram och flämta till? På skämt de glimta och på skämt de flykta,
 vem tar en lyktman för en man med lyk - ta? Nej, sörja

p legato

poco cresc.

p

p

sor - gen ut, tills hjär - nan dom - nar i trötthets - dva - la, är den tröst vi fått -

det är som vandrarn, som går vill och somnar på mossans mjuka dun och sover gott.

poco cresc. *p*

Och när han vak - nar ur den skumma dröm - men, ser mor - gon - so - len

cresc. *mf cresc.*

in i skogens göm - - men.

dim. *p* *dim.* *pp*

Klockan

Bo Bergman

Wilhelm Stenhammar

Jag lä-ser om klockan som sjunkit i dju-pet en gång.

pp

*Red. * Red. * sempre*

Min själ är det rör - li-ga dju-pet och klockan min

sång. Min

dikt är en klocka på botten av ha-vet som går. Den klämtar— men ödsligt och

säl-lan i öds-li-ga år.

Du dar-rande klockklang i sjä-len, jag

hör-de dig nyss. En man ligger va-ken med vå-ta

kin-der och lyss.

Människornas ögon

Bo Bergman

Wilhelm Stenhammar

Kla - ra sko - la män - ni - skor - nas ö - gon va - ra.

p

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written on a single treble clef staff in a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The lyrics are 'Kla - ra sko - la män - ni - skor - nas ö - gon va - ra.' The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs) and begins with a piano dynamic marking (*p*). The music features a mix of eighth and quarter notes, with some chords and rests.

Stil - la sko - la de ly - sa i lyc - kans lil - la kor - ta mi -

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are 'Stil - la sko - la de ly - sa i lyc - kans lil - la kor - ta mi -'. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns and chordal structures.

nut, in - nan lyc - kan är bor - - ta, speg - la da - gar och

The third system concludes the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are 'nut, in - nan lyc - kan är bor - - ta, speg - la da - gar och'. The piano accompaniment ends with a final chord and a fermata.

moln som seg - la blå el - ler vin - ter - grå, — lå - ga av

liv och vå - ga vi - - sa sin lust att pri - - sa, har - mas,

lä - ka, le - na de ar - mas kval med ett ö - gas mil - da tal -

bris - ta lätt i det sis - ta. Så skall li - vet gå.

Hjärtat

Bo Bergman

Wilhelm Stenhammar

Poco adagio

Hjär-tat skall gro av dröm - mar, an-nars är hjär-tat armt.

Liv, ge oss regn som ström - mar. Liv, ge oss sol och varmt.

Så blir det ax om - si - der, och med ett tack till allt

gå vi mot skör-de - ti - der, ve - mod och vin-ter-kallt.

p *dolciss.* *dolce espr.* *cresc.* *f* *dim.* *p* *dolciss.* *pp*

♯ *♯* *

(1917)

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) tillhör de stora namnen i svensk musikhistoria – i dag mest känd som tonsättare, under sin korta livstid lika respekterad som pianist och dirigent. Det hör till saken att Stenhammar var verksam när det moderna musiklivet formades, och de främsta namnen under denna epok har aldrig förlorat sin lyskraft. För Stenhammars del illustreras det av de kompositioner som stadigt behållit sin plats som repertoarverk, i första hand hans första pianokonsert (b-moll), *Två sentimentala romanser* för violin och orkester, pianoverket *Sensommarnätter*, solosånger som ”Flickan kom från sin älsklings möte” samt körsångerna ”Sverige” och ”I seralliets have”.

Wilhelm Stenhammar skaffade sig en gedigen och framför allt bred musikalisk skolning: pianostudier vid Richard Anderssons musikskola, orgel för Wilhelm Heintze och August Lagergren, kontrapunkt för Joseph Dente, komposition för Emil Sjögren och Andreas Hallén. Som så många andra svenska musikstudierande vid denna tid, och tidigare, for Stenhammar också utomlands, till Berlin för pianostudier.

Redan under studietiden började Stenhammar framträda som pianist, men också komponera. Som pianist inledde han ett samarbete med violinisten Tor Aulin och dennes stråkkvartett som skulle komma att utveckla kammarmusicerande i Sverige. Deras turnéer runt om i landet är legendariska.

Stenhammar var dirigent för kören Filharmoniska sällskapet i Stockholm 1897–1900. 1902 var han med att grunda det som idag benämns Kungliga Filharmonikerna i Stockholm. Han dirigerade i perioder också vid Kungl. Teatern och var åren 1907–22 konstnärlig ledare för dåvarande Göteborgs orkesterförening. Wilhelm Stenhammar komponerade parallellt med sin verksamhet som pianist och dirigent. Periodvis tog dock de sistnämnda engagemangen över, men som fulltecknad musiker och dirigent behövde han å andra sidan inte komponera på beställning såsom flera av hans tonsättarkolleger tvingades till.

Wilhelm Stenhammar blev invald som ledamot nr 501 i Kungl. Musikaliska akademien den 29 november 1900.

Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter.

Förlagan är utgiven av Carl Gehrman, Stockholm, C.G. 2614.

På omslaget står: ”Wilhelm Stenhammar / Efterskörd / Fem sånger för en röst vid piano / till dikter av / Gustaf Fröding och Bo Bergman / Carl Gehrman Musikförlag / Stockholm”.

Tillkomstår: ”Var hälsad, milda ömsinnet” 1904; ”Tröst” 1904; ”Klockan” 1923; ”Människornas ögon” 1923; ”Hjärtat” 1917.

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) is among the great names in Swedish music history – now mostly remembered as a composer, but equally respected as a pianist and conductor during his short life. Part of this is due to the fact that Stenhammar was active during the formation of modern musical life, and the foremost names of this period have never lost their radiance. For Stenhammar's part, this is illustrated by the compositions that have consistently kept their places as repertoire pieces, on the first hand his first piano concerto (B flat minor), *Två sentimentala romanser* ('Two Sentimental Romances') for violin and orchestra, the piano piece *Sensommarnätter* ('Late Summer Nights'), solo songs such as 'Flickan kom ifrån sin älsklings möte' ('The Girl Came from Meeting Her Lover') and the choral songs 'Sverige' ('Sweden') and 'I seralliets have' ('In the Seraglio Garden').

He acquired a musical education that was both sound and extensive: piano studies at Richard Andersson's School of Music, organ for Wilhelm Heintze and August Lagergren, counterpoint for Joseph Dente, composition for Emil Sjögren and Andreas Hallén. Like so many other Swedish music students at the time, and earlier, he also travelled abroad, to Berlin, to study piano.

Stenhammar started performing as a pianist during his studies, and also began composing. As a pianist, he began collaborating with the violinist Tor Aulin and his string quartet, which would come to develop chamber music in Sweden. Their tours around the country are legendary.

He was a conductor for the Stockholm Philharmonic Society choir from 1897 to 1900. In 1902, he was among the founders of what is now known as the Royal Stockholm Philharmonic Orchestra in Stockholm. He also conducted at the Royal Opera and was artistic director of what was then the Gothenburg Orchestra Association from 1907 to 1922. In tandem with his career as a pianist and conductor, Stenhammar was a composer. However, the former activities would periodically eclipse his other work, but as a fully-fledged musician and conductor, he was not forced to compose on commission, as many of his colleagues were.

On November 29, 1900 Wilhelm Stenhammar was elected to the Royal Academy of Music as member no. 501.

Gunnar Ternhag

Trans. Martin Thomson

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emended editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes.

Originally published by Carl Gehrman's, Stockholm, C.G. 2614.

Text on the front page: "Wilhelm Stenhammar / Efterskörd / Fem sånger för en röst vid piano / till dikter av / Gustaf Fröding och Bo Bergman / Carl Gehrman's Musikförlag / Stockholm".

Year of composition: 'Var hälsad, milda ömsinnet' 1904; 'Tröst' 1904; 'Klockan' 1923; 'Människornas ögon' 1923; 'Hjärtat' 1917.